

Svendborg Amts Bde. Valgfreds (S. A. Hansen) refererede sig til hans Utringer ved tidligere Leiligheder. Jeg kender dem meget godt og har dem meget vel i Erindring, og jeg holder mig overbevist om, at de ikke afvige fra min Anskuelse om dette Punkt; men jeg vilde anse det for urigtigt at opholde Tiden længere ved en Forhandling om det, som egentlig ikke er det Afgjørende og heller ikke berører det Punkt, som for mig er det væsentligste med Hensyn til det Spørgsmaal; jeg omtalte, da jeg sidst havde Ordet. Jeg erindrer meget vel, at det ærede Medlem under Forhandlingerne selv stemte imod den af ham omtalte Bestemmelse i § 11. Jeg vil kun sige, at jeg maa beklage, at jeg ikke den Gang talte mundtlig med det ærede Medlem, men jeg skal tilføje, at det er mig uforklarligt, at det ærede Medlem skulde tro, at naar der paa min Side holdtes paa den udtrykkelige Tilføielse af Ordene „i Overensstemmelse med nærværende Lov“, skulde disse ikke have nogen Betydning, de skulde ikke have anden Betydning end, at Overfluddet skulde frugtbargjøres; man var i Forveien enig om, at det skulde staa der saaledes. — Med Hensyn til det Dvrigte, som blev yttret af det ærede Medlem, skal jeg blot bemærke, at det naturligtvis vilde være urigtigt og upassende fra min Side at indlade mig paa Profetier om, hvad der kan ske i Fremtiden enten med Hensyn til Ministeriet eller Rigsdagsvalg. Kun vil jeg for mit Bedkommende gjøre den Bemærkning, at det er en urigtig Opfattelse af det ærede Medlem, hvis han tror, at jeg skulde anse mig for bunden ved Kirkekommissionens Forhandlinger anderledes end ved, hvad jeg efter min fulde Overbevisning anser for at være rigtigt, og hvad jeg altsaa ogsaa anser for rigtigt at forsøge paa at faae gennemført efter samtlige foreliggende Forhold. Det er ganske vist, at jeg ikke tror, at nogen Minister kan eller vil gaa efter det, som han blot efter sin subjektive Overbevisning finder absolut rigtigt; men jeg tror dog, blot at maatte gjøre den Bemærkning, at hvad der er kommet fra mig ogsaa efter Kirkekommissionens Tid, og hvad der foreligger forud for denne, dog maa vise det ærede Medlem, at det ikke ligger i min Natur

at være aldeles fast indgroet i bestemte Forestillinger, som jeg ikke paa nogen Maade vil forandre. Ivertimod, jeg har Tilbøielighed til Smødekommen ogsaa mod dette Thing og navnlig i nærværende Sag, og det med Hensyn til Punkter, som ingenlunde falde i det andet Things Smag; det ligger nær for mig, og jeg tror at have givet Bevis derpaa netop ogsaa ved den foreliggende Sag. Jeg betragter denne Sag som en Smødekommen ikke mod Landsthinget, men netop fra første Færd af mod Folkethinget. Jeg tror, at det var en Smødekommen, jeg viste ved at lade dette Arbejde være det første, jeg foretog, efter at være bleven Minister, og det et Arbejde, som nu i 15—16 Aar har ligget hen uden at blive gennemført, og jeg tror, at det har modtaget mange Forandringer og det paa væsentlige Punkter, Forandringer, som paa ingen Maade i og for sig kunne tiltale mig, og heller ikke tiltale det andet Thing. Jeg finder det derfor ubilligt at ville sige, at jeg ikke ved dette Lovforslag viser tilstrækkelige Spor af Smødekommen. Hvorvidt det skulde være rigtigt nu at forkaste dette Lovforslag af Hensyn til Balgene, derom skal jeg ikke udtale mig. Jeg tvivler ikke paa, at dette Lønnings-Spørgsmaal for Embedsmænd, ihvorvel jeg i og for sig ingenlunde anser det for et naturligt Omne ved Valghandlinger, vil komme frem, og at det haade vil blive brugt og misbrugt ved Valghandlinger og Valgforamlinger, derom kunne stedsfundne Erfaringer ikke lade nogen Tvivl tilbage; det ligger i Tingenes Natur, det maa komme frem. Men forsaavidt der er Spørgsmaal om, hvorledes de paagældende Repræsentanters Stilling vil være lige overfor deres Vælgere og Valgforamlinger og fremtidige Valghandlinger, skal jeg tillade mig at udtale den bestedne Mening fra min Side, at jeg tror, at en Rigsdagsmand vil møde lige overfor sine Vælgere med fuldt faa gode og heldige Udtalelser om sin Virksomhed i Rigsdagen, naar han kan paavise, at han efter Alt, hvad der i de foregaaende Aar har fundet Sted, og efter de forskellige Skridt, som i saa mange Aar have været gjorte for at komme imøde, havde besluttet sig til at slutte sig til dem, der ønskede Sagen endeligt